

§ 132 Kyrkans tillgångar och reglering av prästlönstillgångarna

STEN PERSSON:

Ordförande, ledamöter, biskopar! Först tillstyrkan av utskottets förslag på avslag av motionerna 2010:2 och 2010:67.

I motion 2010:2 uppmanas Kyrkostyrelsen att ta initiativ till regeländringar när det gäller placering av kyrkans tillgångar. Under 2008 föll börsvärdena i en sällan skådad global finanskris. Däremot bestod värdena i skogs- och jordbruksmark och detta inte minst i Sverige. Motionären vill att tillgångarna i ökad utsträckning placeras i mark i stället för i värdepapper. Det är lättförståeligt. I motion 2010:67 uppmanas bland annat Kyrkostyrelsen att verka för regeländringar, så att utöver möjligheten att tillfälligtvis låna pengar från kapitalet vid enstaka års utdelningar även prästlönstillgångarna ska kunna öka sitt markinnehav.

Nu är det så här att juridiska personers markinnehav regleras i jordförvärvslagen, senast ändrad 2005. Enkelt uttryckt får inte andelen juridiskt ägd mark i Sverige öka på bekostnad av den mark som ägs av fysiska personer. Sedan finns ibland sakskäl som kan medföra att juridiska personer i vissa fall kan få förvärvstillstånd, som meddelas av länsstyrelsen eller Jordbruksverket. Men normalt gäller ”sälj först, köp sedan”.

De egendomsförvaltare jag känner på stiftsnivå är alla kunniga i denna lagstiftning. De vet vilka regler som gäller. Självfallet gäller detta förtroendevalda också. Utskottets förslag är i grunden positivt till motionärernas propåer men anser att nuvarande regelverk är tillräckliga för den stiftsvisa förvaltningen av prästlönefastigheterna.

Bifall till utskottets förslag.

LEIF NORDLANDER:

Ordförande, kyrkomötesledamöter, biskopar! Jag upplever att utskottet har missförstått något, åtminstone så som jag läser det utskottet skriver i avslaget av min motion 2010:67, nämligen att jag skulle vilja ändra det som gäller den stiftsrelaterade juridiska formen. Det är inte det det handlar om utan om att vi ska försöka verka för att ha samma grund som övriga aktörer på marknaden.

Jag förstår att det finns regelverk som jag inte kände till och som du berättade här, Sten. Jag tackar för den informationen, men jag tycker ändå att vi så småningom bör kunna verka för att få precis samma möjligheter som andra. Det finns många som skänker eller i sitt testamente vill ge till en församling. I mitt eget pastorat har vi precis tagit emot en stor egendom som sedan blev värderad till flera miljoner. Detta går nu till utbildning på kristen grund. Nu fick vi omedelbart omvandla det till pengar i stället för att behöva vänta och se hur marknaden såg ut. Jag tror det är viktigt att vi ser att det finns sådana exempel som vi kan ta hänsyn till, och se verkligheten och inte bara kartan.

Eftersom jag förstår att regelverket som staten har fastställt i lag inte medger det här har jag inget yrkande.

STEN PERSSON (REPLIK):

Jag vill bara komplettera lite kring skattesituationen. Om prästlönefastigheterna brukar man säga att det är Gud som äger dem. Vi har dem till låns och får använda avkastningen. Det är det regelverket som vi egentligen inte kan ändra. Ska vi ha mer flexibel verksamhet är det något annat än i den stiftsrelaterade formen. Då är det i aktiebolag och liknande vi ska driva verksamhet och det är inte på tapeten för tillfället.

LARS-IVAR ERICSON:

Ordförande, vänner i Kyrkomötet, åhörare! Jag tackar för svaret på min motion 2010:2 och har inga yrkanden. Jag vill ändå passa på att plädera lite för mera placeringar i jord- och skogsbruk i stället för spekulationer i riskfyllda finanspapper.

Det kan visserligen blåsa Gudrun- och Perstormar som drabbar jord- och skogsbruk, det har vi upplevt hemma i Lunds stift, Skåne och Blekinge. Men deras blåsande och de skador som de ger är ändå blygsamma om vi jämför med stormar från den globala finanskrisen. Det finns också andra skäl än de ekonomiska för att rekommendera ökat innehav av skog och jord. Då tänker jag på miljöskäl. Kyrkan kan vid utarrendering ställa krav på att jord- och skogsfastigheter ska brukas på ett miljömässigt bra sätt. Därmed kan vi få mera ekologisk odling och också bevara den skogliga mångfalden, ett sätt att ta vara på den viktiga uppgiften att vårda naturen. Det öppna landskapet, betande mular i en levande landsbygd, är en viktig uppgift för kyrkan att ta vara på. Tack.